

ÉLELETÜNK

XXXIX. évf. 6. szám (39. Jg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

2007. június

A HIVATÁS A KÖZÖSSÉGI EGYHÁZ SZOLGÁLATÁBAN

XVI. Benedek pápa üzenete
a Hivatások 44. Világnapjára

A hivatások évenkénti világnapja megfelelő alkalom arra, hogy rávilágítsunk a hivatások fontosságára az Egyház életében és küldetésében, és még inkább imádkozunk, hogy egyre növekedjen számuk és hitelességük. A most következő világnapon az olyannyira aktuális témát szeretném Isten egész népének figyelmébe ajánlani: a hivatás a közösségi egyház szolgálatában.

Tavaly, amikor a szerdai általános kihallgatásokon új katekézis-sorozatot indítottam Krisztus és az Egyház közötti kapcsolatáról, beszéltem arról, hogy az első keresztény közösség csirájában akkor jött létre, amikor néhány galileai halász találkozott Jézussal és hagyták, hogy tekintete, hangja meghódítsa őket, és befogadták sürgető meghívását: „Gyertek, kövessetek, én emberek halászává teszlek benneteket”. Isten mindig kiválasztott néhány embert, hogy közvetlenebb kapcsolatban működjenek vele együtt üdvözítő tervének megvalósításában. Az Őszövség kezdetén meghívta Ábrahámot, hogy „nagy néppé” tegye, azután pedig Mózeset, hogy megszabadítsa Izraelt Egyiptom fogságából. Aztán másokat is kiválasztott arra – különösképpen a prófétákat –, hogy megvédjék és éltessek népével kötött szövetségét. Az Újszövetségben Jézus, a megígért Messiás, egyenként hívta meg az apostolokat, hogy vele legyenek és osztozzanak küldetésében. Az utolsó vacsorán, amikor rájuk bízta a feladatot, hogy mindörökké megemlékezzenek haláláról és feltámadásáról egészen addig, míg dicsőségesen vissza nem tér az idő végzetén, így szöjt értük az Atyához: „Megismertetem velük nevedet és ezután is megismertetem, hogy a szeretet, amellyel szeretsz, bennük legyen, s én is bennük legyek”. Az Egyház küldetésének alapja tehát egy bensőséges és hűségese közösség Istennek.

A II. Vatikáni Zsinat Lumen gentium című konstitúciója úgy mutatja be az Egyházat, mint „népet, amelyet az Atya, a Fiú és a Szentlélek egysége fog össze” (4), és amelyben Isten misztériuma tükröződik. Ez azt jelenti, hogy a szentháromságos szeretet tükröződik vissza benne, és a Szentlélek működésének köszönhetően minden tagja „egy testet, egy lelket” alkot Krisztusban. Különösen akkor, amikor az Eucharisztia ünneplésére gyűlik egybe szerves felépítésben pástorai vezetése alatt, a közösség misztériumát éli meg Istenel és a testvérekkel. Az Eucharisztia annak az egységnek a forrása az Egyházban, amelyért Jézus imádkozott szenvedésének előestéjén: „Amint te, Atyám bennem vagy s én benned, úgy legyenek ők is bennünk, hogy így elhiggye a világ, hogy

(Folytatás a 4. oldalon)

Brazíliaba látogatott
a Szentatya

Hatnapos brazíliai látogatása során XVI. Benedek pápa május 11-én ünnepélyes szentmise keretében szenté avatta Boldog Frei Antônio de Sant'Anna Galvão ferences szerzetest. A szentmisén koncebrálók között volt Erdő Péter bíboros, az MKPK és az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke.

A szertartás helyi idő szerint délelőtt fél tízkor kezdődött a São Paulói Mars mezőn másfél millió hívő részvételével. A Szentatyát São Paulo érseke, Odilo Pedro Scherer köszöntötte.

A Mindenszentek litániája után a Szentatya elmondta a szentéavatási formulát, majd a népi ájtatosság mozzanata következett: a szent ereklyéit körmenetben vitték az oltárhoz. A hitvallásban a jelenlévők megújították a kereszttségben tett fogadalmait.

Homlíciájában a pápa a szent életútját méltatva kiemelte: az új szent buzgón imádta az Oltáriszentséget, bölcs vezetője volt a lelkeknek és nagy tisztelettel volt Mária Szeplőtelen Fogantatása iránt. Saját magát a Szűzanya „fiának és örökös rabszolgájának” nevezte.

A lelkek és a családok között békét teremtett, bölcs tanácsokat adott, karitativ módon szolgálta a szegényeket és betegeket. Sokan mentek hozzá gyönni, mivel buzgó és megfontolt lelki vezető volt. „A világnak tiszta életekre, lelkekre van szüksége, akik visszautasítják, hogy élvezetek tárgyai legyenek. Szükség van rá, hogy nemet mondjunk azoknak a támogatási eszközöknek, amelyek kigúnyolják a házasság szentségét és a házasság előtti szüzességet” – mondta a pápa.

Mária tisztelete az anyai oltalom biztosítója a kísértés órájában – mondta még a Szentatya, majd az aparecidai Miasszonyunk oltalmába ajánlotta a papok és Istennek szentelt világi hívek, szeminaristák és szerzetesek életét.

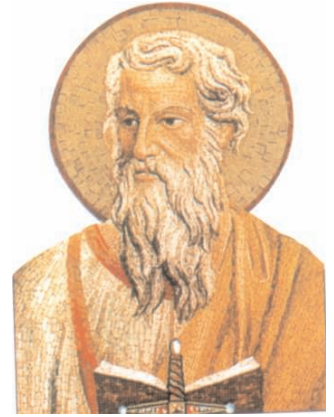
A Szentatya még ez nap este Aparecidába utazott, Brazília Nemzeti Szentélyébe, ahol május 13-án megnyitotta a Latin-amerikai és Karib-tengeri Püspöki Konferenciák Tanácsa (CELAM) V. közgyűlésének első ülését az Aparecidai Nemzeti Szentély konferenciatermében, ahol Erdő Péter bíboros is felszólalt. A Szentatya másnap hazarepült Rómába. VR/MK/Cs.F.

Németh László, Róma

SZENT PÉTER ÉS PÁL ÜNNEPÉRE

Szent Péter és Szent Pál apostolokról a liturgia egy napon, június 29-én emlékezik meg. Nevük már az ősi liturgikus könyörgésekben is együtt szerepelt és az ábrázolásokban is leggyakrabban együtt láthatók. Ikonográfiájuk szinte egyszerre, az ókori filozófusok ábrázolásainak mintáját követve szilárdult meg. Közös ünnepük eredetére szentmiséjük prefációja így utal: *a két apostolt együtt tiszteljük itt a földön, mert közös menyeyi koszorú várta őket.* A Néro féle keresztényüldözés alatt szenvedtek vértanúhalált. Péter apostolt a Vatikán oldalában lévő stadionban feszítették keresztre, a hagyomány szerint fejjel lefelé. Megindító ábrázolása található ennek egy VIII. századi falfestményen Erdő Péter bíboros római címtemplomában, a Santa Balbina bazilikában. Pál apostolt pedig, mivel római polgár volt, a Via Ostiensén, a városfalon kívül fejezték le. Közös emléknapjuk első írásos nyoma 258-ból, a Valériánus féle keresztényüldözés idejéből való. Ebben az évben június 29-én Pálra kivégzésének helyén, Péterre a Szent Sebestyén katakombánál emlékeztek, mert az üldözések miatt sírját, a Vatikáni domb tövében nem kereshették fel. Vértanúságuk helyének a története is azonos, hiszen mindkettőjük sírja felett Nagy Konstantin császár emeltetett templomot, amelyeknek meglátogatása a Rómába zárandokló hívek elsődleges célja. Az egyik legmegrázóbb élmények közé tartozik a Szent Péter-bazilika alatti ásások megtekintése, ahol a szemünk előtt feltárul az a majdnem kétezer éves kultusz, amely az

kormányozzák. A két apostol tekintélye elválaszthatatlanul összekapcsolódik, és kiterjed az egész Egyházra, amelynek ők az alapjai, Pál mint a népek apostola, Péter mint a nyáj pástora. Péter az „első” apostol, Pál pedig az „utolsó”. Szent Péter az első, mert ő az első az apostolok kollektívájában, mindig elsőként szerepel a

Szent Pál freskó
a róla elnevezett bazilikában, Róma

tiszteket apostol felsorolásában (Mk 3,16, Mt,10,2, Lk 6,14), és különösképpen azért, mert ő volt az első, aki megvallotta, hogy Krisztus az Isten Fia (Mt 16,13-19). Szent Pál viszont az apostolok között az utolsó, mert üldözte Krisztus Egyházát (Gal 1,13) és utolsóként kapta a meghívást a hitre (ApCsel 9,1-18).

Nagyszombaton a feltámadt Krisztus személyére úgy tekintünk, mint az elsőre és az utolsóra, az alfára és az ómegára, a kezdetre és a végre, aki átfogja a mindenséget és üdvösségre vezet azt.

Szent Péter és Szent Pál, az elválaszthatatlan két tanú, az első és az utolsó apostol is valamiképpen hasonló módon átfogja az apostolok testületét, és kettőjük közös liturgikus ünnepe, közös tiszteletük nem csak az ő személyüknek szól. Az egész apostoli testület közös és egybehangozó tanúságtételét is képviselik. A keresztény hagyományban ennek az egybehangozó tanúságtételnek írásos rögzítése a tizenkét cikkelyből álló apostoli hitvallás.

A két apostolfeljedelem napi szentmiséjében így könyörgünk: *Istenünk, engedd, hogy Egyházaad mindenben kövesse azok tanítását, akik első hirdetői voltak keresztény hitünknek.* A szentmise prefációja igehirdetésük tartalmát pontosítja: *egyikük a hit megvallásában lett vezérlő tekintély számunkra, a másik pedig feltárta nekünk hitünk mélyseges értelmét.* Úgy állnak tehát előttünk mint tanítók, a hit első hirdetői, megvallói és a hit tartalmának feltárói. A Szentírás magyarázó tudósok szerint a szemé-

(Folytatás a 3. oldalon)

Péter apostol keresztre feszítése,
Michelangelo, Cappella Paolina, Vatikán

első századtól fogva körülvette Szent Péter sírját. Legújabbban pedig arról is hírt kaptunk, hogy a Szent Pál-bazilika központi oltára alatt azonosították Szent Pál apostol szarkofágját is.

Liturgikus ünnepnapjuk öröm az egész Egyház számára, de különösen is a római Egyház számára, hiszen azt vérükkel közösen alapították, együtt tanítják, és a pápa személyében együtt

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Kereszténység és iszlám
IV. rész

Az iszlám külön világ. Számunkra, keresztények számára, akik még a saját vallásunk alapmereteivel sem vagyunk sokszor tisztában, különösen nehéz megközelíteni egy, a miénktől annyira idegen gondolkodásmódot és életszabályokat. Ennek megkönnyítésére igyekeztünk májusi számunkban az iszlám hit tételes pontjait bemutatni, vagyis hogy mit kell hinnie egy igazhitű muzulmán, majd végigvettük, milyen vallási kötelezettségeknek kell eleget tennie, kezdve a napi ötszöri imától és a szegényeknek juttatott segítségtől az évi 40 napos böjttig és az életben egyszer a mekkai zarándoklatig. Mindez persze távolról se érteni meg azt a lelki-szellemi-kulturális háttérrel, amelyet az iszlám képvisel. Ehhez ismerni kellene az iszlám történeti fejlődését és kialakulását, amely már Mohamedtől kezdve szorosan összefüggött az iszlámot elfogadó népek politikai történetével.

Mai – immár negyedik – cikkünket azoknak a szempontoknak szenteljük, amelyek ismeretében talán valamennyire érezhetővé válnak olyan jelenségek, amelyek a mai, a nyugati ci-

vilázció hasznos vagy káros befolyása alatt élő ember számára nehezen foghatók fel.

Egységes-e az iszlám vallás?

Tudjuk, hogy alapja, az iszlám szent könyve, a Korán, egységes: se hozzáteni, se elvenni belőle nem lehet, tekintve, hogy Isten szaváról van szó, amelyet Ő adott prófétájának, Mohamednek, egy angyal közvetítésével. Tekintve azonban, hogy nem minden szaksz (szúra) egyformán világos, szükség volt azok többé-kevésbé hivatalos értelmezésére. Ennek forrásul szolgált az úgynevezett „hadith”, azaz a Próféta áhagyományozott és összegyűjtött szava, és jelképesnek szánt magatartása. Ha eltartott is néhány évszázadig, amíg a „hadith” írásban is rögzítést nyert, és előtte is, azóta is az iszlám-tudósok és iskolák bizonyos kérdésekben különböző álláspontot képviselnek, a döntő végső fokon a kialakult „szokás” – a „szunna”, a többség által követett hagyományos tan.

Szunniták és siíták

Az első szakadásnak az iszlámon belül kevésbé tanbeli, mint inkább történeti okai voltak. A Próféta halála után felmerült az utódlás kérdése. A többség – arab törzsi szokás szerint – az állami és vallási közösség vezetőjéül „kalifá”-nak a legtekintélyesebbet választotta. Ezzel szemben Mohamed unokatestvére és veje, Ali volt a jelöltje annak a csoportnak, amely a „kalifa” tisztségére csak családtagot tartott alkalmasnak, minden egyéb választást érvénytelennek nyilvánvítva. Ez a csoport, amely „siá”-nak, pártjának nevezte magát, különvált a többségtől. Ez megint több pártra szakadt, a legjelentősebb köztük a tizenkettes siíták csoportja, amely az általuk elismert 12 törvényes „imám”-ra, Ali leszármazottaira támaszkodik. Őt egyébként meggyilkolták, és az utolsó „imám” is elűnt, de a siíták szerint a világ végén újra eljön, és a földön létrehoz egy igazságos birodalmat.

Ma a siíták, akik főként Iránban, Irakban és Libanonban élnek, a világ muzulmán lakóinak csak kb. 10%-át teszik ki. A harc köztük és a szunniták között, főleg, ha egymás szomszédságában élnek, változatlanul heves és véres, amint azt az iraki események igazolják. Elég, ha az egyik fél meg van győződve, hogy a másik szemben áll a „valódi” iszlámmal.

**Államvallás – vallásállam:
a „sharia”**

A Korán irányítja a muzulmán hívó életét, annak minden vonatkozásában. Ennek törvényes megfogalmazása az iszlám jog, amely kiterjed az egyén és a társadalom közti kapcsolatokra, szabályozza a közösség életét a Korán előírásai értelmében. Ennélfogva az állam feladata, hogy ezek szellemében örökjék betartásukon és ezt – szükség esetén – szankciókkal is biztosítsa. Természetesen, ez csak iszlám-többségű országokban lehetséges. Ezeken belül viszont a „sharia” minden ott lakót, tehát keresztényt is kötelez. Tekintve, hogy az előírások, amelyek a kereskedelem területét éppúgy érintik, mint az étkezést, az imát éppúgy, mint a házasságot, jelentős részben a 8-10. századból erednek, az ellenük vétő olyan bűntetteknek van

kitéve, amilyenek a testi fenytés, a csonkítás, vagy éppen a halálbüntetés. Ezért van az, hogy a „sharia” országai-ban nem fogadják el az ENSZ által proklamált általános emberi jogokat.

Érdekes megjegyezni, hogy ha muzulmánok kisebbségben élnek, mint például Nyugat-Európa különböző országaiban, természetesnek veszik, hogy a többség velük szemben tiszteletben tartsa az emberi jogokat, és ennek a (nyugati) törvény erejével is érvényt szereznek.

A „sharia” elvben nem érvényes Törökországban, ahol Atatürk alatt megtörtént az állam és a vallás szétválasztása, a gyakorlatban azonban, főleg a vidéki régiókban, változatlanul a közösség által felügyelt „sharia” érvényesül. Egyébként az erkölcs is a „sharia” része. Ily módon az iszlám nem csak az egész életet sikerül áthatni vallásos szellemmel, ami a mi szekularizált, konzum-társadalmunkból nagyrészt kiveszett, de – és ez az ember szabad döntését és lelkiismereti szabadságát akadályozza – olyan mértékben kapcsolja be a környező közösségbe, hogy annak rabjává válik.

A dzsihádot:

a világhódító iszlám gyökerei

A Korán minden „igazhitűt” kötelez, hogy „a hit érdekében háborút viseljen”. Eszerint a világ két egymással ellenséges részből áll: az „iszlám házából” és a „háború házából”. Az első a már muzulmán terület, a másik a hitetlenek által birtokolt terület, amelyet a muzulmánoknak el kell foglalniuk.

A dzsihádot akkor kell meghirdetni, ha „hitetlenek” muzulmán területet megtámadnak, akadályozzák a vallás-gyakorlatot, vagy a hit terjesztését. Ezekben az esetekben a dzsihádot védekező háborúnak számít.

A világ még nem muzulmán részének meghódítása ugyan kötelező cél, de nem kötelező azonnal. A különböző államokkal megkötött szerződések érvényesek maradnak. Különben is iszlám tudósok újabban folyvást rámutatnak, hogy az iszlám a béke vallása, és kiemelik a Korán ilyen értelmű utasításait. Persze még akkor is, ha ezt az értelmezést elfogadjuk, a gyakorlat azt mutatja, hogy egyes fanatikus és fanatizált csoportok mindent elkövetnek a „hitetlenek” – főleg, ha iszlám területet elfoglaltak – elpusztítására. Ez szerintük nem „terrorizmus”, hanem jogos védekezés.

Hogy elérkezhet-e, és mikor, a békés együttélés korszaka, már azért is kérdés, mert az iszlámnak nincs egy közös vallási (állami) hatósága, amely ezt hatáskörrel el tudná rendelni és keresztül is tudná vinni.

Nem fér hozzá kétség, hogy van számos terület, ahol keresztények és muzulmánok békésen élnek egymás mellett, de tekintve, hogy nagyrészt primitív népességről van szó, amely könnyen befolyásolható, kevés a kilátás, hogy a jelenlegi áldatlan állapot egyhamar megszűnik.

*

Következő számunkban még egyszer az iszlámról lesz szó. Olyan kérdésekre fogunk rátérni, amelyek a muzulmán hívók hétköznapijait közelről érintik, amilyen például a házasság, a család, a férfi és nő helyzete, az öltözködés (fejkenő), az étkezés stb. Ha ezeket a szokásokat, előírásokat ismerjük, jobban megértjük a köztünk élő muzulmánok magatartását. És a megértés az előfeltétele minden közeledésnek.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Júniusra

I.

Imádkozunk, hogy az Úr oltalmazza a tengerészeket, és mindazokat, akik tengeri tevékenységekben érintettek.

2002-ben a tengeri apostolkodásról már a 21. világtörvényest tartották, és pedig Rio de Janeiróban. A kongresszus záródokumentumából vett néhány idézettel felidőztük meg a jelen imaszándék jellegét, fontosságát, szempontjait, lelkiségét. Arra vagyunk hivatva, „hogy a globalizálódásnak a tengerészet világában emberi arculatot adjunk, hogy segítsük megírni egy új világrand szabályait (skormányzását), amelyek etikai elveken, szolidaritáson, az emberi méltóság sérthetlenségén alapulnak. (...) Felelőségek, gyermekek és családok arra hivatottak, hogy jobban részt vegyenek a tengerészet lelki szolgálataiban». Olyan kezdeményezésekre bátorítjuk őket, amelyek a kikötői közösségeket jobban összehozzák, lelki és gyakorlati vezetést kínálnak a tengeri apostolkodás helyi lelkészleteinek ölen. Erőfeszítéseket kell tenni nemzetközi összefüggésben is az elhagyott tengerészek érdekében, valamint azért, hogy a hajóstársaságok vállalkozási felelősségüket a tengerészek sérelmeire és halálsejéire nézve. Veszélyben van olyan tengerészek fizikai, pszichológiai, lelki egészsége, akiket a túlzottan szigorú rendelkezések megfosztanak a kimenőtől.

„A világon félmillió ember életfennmaradása függ a halászatól. Az ipari halászatnak is kijut a problémákból. Tudjuk, a halászatot gyakran megfosztják méltóságuktól. A halászat is a hagyományos kisüzemű terebélyesedő (infrastrukturákra és tökére épülő) nemzetközi vállalatok irányában alakul. Sürgős szükség van a felelős halászat igazgatási kódexére.

Ez a néhány válság- és gondolatokra koncentráló tartalom sugall e havi imádkozást. Embertestvéreinkről, Krisztusban testvéreinkről van szó.

II.

Imádkozunk, hogy az Egyház Észak-Afrikában jelenlétével és tevékenységével tanúsítsa Isten szeretét minden egyén és valamennyi nép iránt.

Észak-Afrika öt országának a lakossága nagy többségében arab és muzulmán; összesen mintegy 150 millió emberről van szó. A keresztény (és nevezetesen katolikus) lakosok száma általában töredéknyi; kivéve Egyiptomot, ahol az ortodoxok mintegy 10%-ot tesznek ki.

Ez országok a legutóbbi fél évszázad során különféle (gyarmati, politikai és társadalmi) súlyos erőszakokat szenvedtek el. Ilyen helyzetekben emberileg igen nehéz felülmélni a bosszúállást, a megtorlást ösztönözni, és ez többnyire nem is sikerül. Nagyon időszerű az, amit II. János Pál pásztor 2002-es békevilágnapra: „A megbocsátási tudás az alapja minden olyan terveknek, amelyek egy igazságosabb és egyébe jobban összefogott jövő társadalomra irányul.” „De egy ilyen jellegű magatartás – folytatja a gondolatsort XVI. Benedek 2005. december 1-én, Algéria új nagykövetéhez intézte beszédét –, amely növeli az ember nagyságát, szükségképpen az igazságosság követelményeivel társul. A megbocsátás nem gyengeség jele, és nem veheti tudatlanba az igazságtalanság áldozatainak jogos követeléseit; ok azt kéri, hogy jogaikat ismerjék el, az elszenvedett károkat pedig kapjanak jóváértel. Bizonyos értelemben a megbocsátás a törékeny és tökéletlen emberi igazságosság tökéletesítésének eszköze; lehetővé teszi, hogy begyógyuljanak a sebzettségek, amelyek időnként az embereket legmélyebb lényükben tartósan érintik, és a lehető legjobban helyreállítsák az állandóságukban megrendült emberi kapcsolatokat.”

Algériában élt Boldog Charles de Foucauld. Nem a lázas tevékenység, hanem a szerető jelenlét szentje volt. Elvezetésünknek és imánkunk egyaránt példaképe lehet: „egyetemes testvért” közel akart lenni minden emberhez.

Nagy Ferenc S. J.

Erdő Péter az MTA levelező tagja

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) május 7-én és 8-án tartotta 177. közgyűlését, amelyen többek között huszonnyolc új levelező tagot választottak. Közöttük van Erdő Péter bíboros is, akinek személyében hosszú évtizedek után újra nemzetközi hírnevet egyházjogász lett tagja az Akadémiának.

A rendes és levelező tagokon kívül megválasztották az MTA új tiszteletbeli és külső tagjait is. Az elnökség javaslatára 41 eddigi levelező tagot az MTA rendes tagjává választottak. Külső tagnak 23 tudóst szavazott meg az MTA közgyűlése. Az Akadémia 31 külföldi tudóst az MTA tiszteletbeli tagjává választott, köztük hét Nobel-díjast. Szavazati joggal az Akadémia rendes és levelező tagjai rendelkeznek.

Levelező taggá az választható, aki magyar állampolgár, az MTA doktora, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik, és tudományát elismerten és különösen alkotó módon műveli. Rendes tag az a levelező tag lehet, aki megválasztása óta jelentős tudományos eredményeket ért el. Külső taggá az a tudós választható, aki külföldön él, nem magyar állampolgár, de magát magyarának vallja, tudományát magas színvonalon műveli és kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel. Tiszteleti tag az a külföldön tevékenykedő tudós lehet, aki szaktudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli és a magyar tudomány külföldi megbecsülésére tarthat számot. E-BFS/MK

ENGESZTELŐ ZARÁNDOKLAT MAGYARORSZÁGÉRT

Mindszenty József halálának évfordulóján, május 5-én ünnepi szentmisét mutatott be Erdő Péter bíboros az esztergomi bazilikában, Mindszenty bíboros sírjánál.

A szentmisén részt vettek között Lenkovic Barnabás alkotmánybíró, Péterfalvi Attila ombudsman, Semjén Zsolt, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke, April H. Foley, az Amerikai Egyesült Államok, valamint Joanna Stempińska Lengyelország magyarországi nagykövete, több politikai párt képviselője, a megyei közgyűlés képviselői, Knapp János Esztergom alpolgármestere, valamint Habsburg Mihály, a Mindszenty Alapítvány elnöke.

A szentbeszédet Márfi Gyula vesprémi érsek mondta, aki Mindszenty Józsefhez kapcsolódva beszélt a hazaszeretetről, és édesanyák szeretetéről. Az érsek reményét fejezte ki, hogy hazánk erkölcsében megújulhat, s így nem csupán múltja, de jövője is lehet.

A szentmise végén Erdő Péter bíboros Isten áldását kérte a hívekre, különösen a magyar édesanyákra, akik minden külső körülmény ellenére szeretettel vállalnak gyermekeket és szeretetben nevelik fel őket.

Buzdította a híveket, hogy Isten parancsának és keresztény kötelességüknek eleget téve személyesen, közvetle-

SZENT PÉTER ÉS...

Folytatás az 1. oldalról

lyükhöz kötődő hagyományok egymásra találása, összebékítése meghatározó volt az Újszövetségi Szentírás kánonjának a megszilárdulásához. Ennek tanúja, amit Péter apostol második levelében olvassunk: „Urunk türelmét tartások üdvösségnek, ahogy szeretett testvéreink Pál írta nektek ajándékkul kapott bölcsességében minden olyan levélben, amelyben ezekről a dolgokról beszél. Vannak bennük nehezen érthető dolgok, ezeket a tanulatlan és állhatatlan emberek kicsavarják a saját vesztükre, akárcsak a többi Írást is.” (2 Pét 3,15-16).

A pécsi IV. századi ókeresztény emlékek között az egyik legkiemelkedőbb az egyes számú, a Péter-Pál sírkamra (lásd képünk), amely nevét a sír

bejáratával szembeni falon ábrázolt jelenetről kapta. A kép két oldalán, jobbra és balra Péter és Pál apostolok láthatók, amint kinyújtott kezükkel egy krisztogramra, a feltámadt Krisztus jelképére mutatnak.

Szemléletesebben nem lehet kifejezni közös tanúságtételük tartalmát. Ünnepnapjukon a mi figyelmünket is a

nül és gyakorlati módon is segítségük az édesanyákat, édesapákat, idős, beteg testvéreinket és a gyermekeket.

A szentmisét követően a bíboros és a hívek az altemplomba vonultak Mindszenty József bíboros sírjához. MK

Mindszenty bíboros halálának évfordulóján Rómában

Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros halálának 32. évfordulóján, május 6-án vasárnap délelőtt a Pápai Magyar Intézet és a római magyar közösség és a bíboros egykori címtemplomában, a Santo Stefano Rotondo-bazilikában szentmisével emlékezett meg a mártír sorsú főpapról.

Az olasz nyelvű koncelebrált szentmisét Walter Kasper bíboros, a Keresztények Egysége Pápai Tanácsának elnöke vezette. Több mint 20 pap koncelebrált vele, köztük a Pápai Magyar Intézet rektora és növendékei is, az oltárszolgálatot pedig a Collegium Germanicum et Hungaricum magyar növendékei végezték.

A szentmisén részt vett Erdődy Gábor szentszéki nagykövet, valamint a Szent-szék mellé akkreditált diplomáciai testület számos tagja, köztük a német, az osztrák és a lengyel nagykövet. Kasper bíboros szentbeszédében felidézte Mindszenty bíboros életútját. Kompromisszumot nem ismerő kiállását állította a hívek elé példaképpen, akiknek most nem politikai diktatúrák, hanem a mai közgondolkodás, a konzumizmus, és az emberi személyt áruként kezelő irányzatok ellen való kiállással kell követniük, a mártír sorsú bíboros életének a példáját.

Az egybegyűlt olasz és magyar hívek, köztük a boldoggá avatási ügy római posztulátora, Andrea Ambrosi ügyvéd közösen imádkoztak Mindszenty bíboros boldoggá avatásáért.
Németh László, Róma

feltámadt Krisztusra irányítják. Arra tanítanak, hogy kövessük a feltámadt Krisztust, ne válogassunk a tanításában, hanem egyre jobban ismerjük meg az egész hitéletet, amelynek ők a biztosítékai. Ne csak ebben az életben reméljük Krisztusban (1 Kor 15,19), hanem éljen bennünk a feltámadásba vetett remény, hiszen az örök élet igéi Jézusnál vannak (Jn 6,68), és ne csináljunk úgy, mint azok, akik egyes tanításokkal csiklandoztatják a fülüket (2 Tim 4,3), ami pedig nincs inyükre, azt nem hallják meg.

A két főapostol összetartozása egész különösen kapott hangsúlyt a jelenlegi pápa, XVI. Benedek beiktatásakor. A Szentatya első útja, a korábbi hagyományoktól eltérően, a Szent Péter téren történt beiktatását követően a Szent Pál-bazilikába vezetett és csak ezt követően vette birtokba katedrálisát a San Giovanni in Laterano bazilikát. Jelképes és sokatmondó gesztus volt ez.

Az ünnepi szentmise prefációjában továbbá így könyörgünk: *míg Péter az ősegyházban szervezte, ami Izrael népéből hű maradt, a pogány nemzeteknek Pál lett tanítóestere, hogy ők is meghallják hívó szótátod. Bár különböző úton jártak, mégis egységbe gyűjtötték a krisztusi család népet.*

A galileai halász és a damaszku-szi úton megtért buzgó farizeus egyház-szervező is volt. Mindketten Jeruzsálemről jöttek Rómába, és mindketten egyetértésre jutottak abban, hogy Krisztus Egyházába minden nép meghívást kapott: *Nincs többé zsidó vagy görög, rabzolva vagy szabad, férfi vagy nő,*

MÖGÖTTEM ÁLL ÉLETEM ÁLDOTT 80 ESZTENDEJE: ISTEN ÉS EMBER JÓKEDVŰ SZOLGÁLATA

Dobai Sándor atya, Liège-i magyar lelkész, a Benelux államok magyar főlelkésze 55 éve szolgál az Úr szőlőjében vidám, derűs lelkülettel. Most születése 80. évfordulója alkalmából köszöntjük, megköszönjük sok-sokévi munkásságát a külföldi magyarok körében, és Isten áldását kérjük életére: Isten éltesse sokáig erőben, egészségben! Kérésünkre így pillant vissza életének néhány állomására:

Dobai Sándor

1927. március 7-én születtem Mátyás, Győr megyében, földműves szülők első gyermekeként. Kis testvéremet egészen fiatalon vesztettem el, majd hamarosan szüleimet is magához szelítette a jó Isten. Jó nagyszüleim és nagybácsim családjának gondos szeretete vette partfogásba a kilenc éves árvt.

A negyedik elemi után kezdtem meg gimnáziumi tanulmányaimat a győri bencésknél, a Széchenyi téren. Internátuscseknél, a „Isten szeme” szép épületben (ma múzeum) voltunk szép számmal diákok. Dr. Eperjes Ernő volt a prefektusunk, a későbbi müncheni lelkész.

Boldog Apor Vilmos püspök vett fel 1941-ben a győri kissemináriumba. Onnan jártunk 15-en, egy osztálybeli kispapok a bencés gimnáziumba, 1944 őszéig, amikor a bombázások miatt hazaküldtek bennünket. Közledett a front. Egy napon a falu összes fiatalját (a levéteket 1925-1928 korosztályig) karhatalommal kényszerítették gyalog elhagyni a hazánkat. Itt kezdődött a levele sors, télidőben, hóban, fagyban, gyalog mentünk Sankt Pöltenig, majd onnan „marhavagonokban” Észak-Németországba: Braunschweig-Hannoverbe, Hamburg-Cuxhaven-be munkaszolgálatra.

mert mindannyian eggyé lettek Krisztus Jézusban (Gal 3,38). Az apostolokra épülő Egyház egységének hirdetői voltak, Szent Péter mindenkoritóda pedig látható jele az Egyház egységének.

Közös ünnepünk római hagyománya, hogy ekkor vehetik át a pápától az előző évben kinevezett új érsekek az érseki palliumot, ami Rómával való egységüknek a jelképe. Felszólítás ez sokszor táborokra szakadó és széthúzásra hajlamos közösségeinknek, hogy keressük az egységet minden szinten. A családban férj és feleség, szülők és gyermekek, az egyházközösségekben lelkipásztorok és hívek, az egyházmegyékben lelkipásztorok és püspökök között, magyarok és magyarok, az anyaországbeli és a határon túl élő vagy onnan származó magyarok között. A sort mindenki maga folytathatja saját élethelyzetére gondolva. Fontos, hogy a két főapostol egy napon való tisztelete indítson bennünket az egységre, mert csak akkor lesz hiteles az ünneplésünk, ha a látható egység felé ezen a napon teszünk egy lépést, egy jó elhatározást; ha az akadályokat elmozdítjuk az egység útjából, és annak érdekében tudunk megbocsátani akár hirtelenszer hétszer is (Mt 18,22).

Az idejében Szent Péter és Szent Pál római ünnepén Ternyák Csaba nemrég kinevezett egri érsek is át fogja venni a palliumot a pápa kezéből. Lélekben kapcsolódjunk be az ünnepébe és az értsen meg bennünket is. Az ünnep hívja az egész magyar Egyházat arra, hogy keressük az egységet egymással és Péter utódával! □

A kemény munkaszolgálatot 1945. május 3-ára felváltotta a még keményebb angol hadifogság Belgium különböző részein, 1945-1946 kemény telét sátor alatt vészteltük át.

1946. február 28-án jött a váratlan szabadulás számomra. A „Missio Vaticana” megbízottja, P. Dens kimentett mint kispapot a táborból és így elkezdődhetett hadifogság utáni szabad életem. 18-ik születésnapomat szabadon ünnepelhettem... az idegenben.

A Belgiumban élő jóságos magyar pap, a boldogult Lakatos főtisztelendő felkeresett, lehetőséget adott továbbtanulásra. Kedves, szeretetteljes flamand nevelőszülökkel talált számomra, akiknek egyetlen fia, Lőrinc ugyancsak együtt járt velem a szemináriumban, Liègeben. Franciául és flamandul egyszerre kellett megtanulnom, mivel az egyházmegyében két nyelven beszélnek.

1952-ben pappá szentelésemmel ünnepem lett Genk-ben, az egész falu felkarolt, gondoskodott rólam. Már szeminarista koromban eljárástam külön engedéllyel a magyar közösségbe (sokan voltak Belgiumban maradt hadifoglyok mint bányászok). Pappá szentelésemmel után egyszerre lelkészülhettem, bár „másodállásban”, hiszen vallon plébánián is káplánkodtam két évig, mert akkor éppen flamand vidéken kellett a bányászok közé egy idegenszarmazási káplán; Winterslagba helyeztek át, egy 28 nemzetiségűből álló, 4000 lelkes bányászplébániára.

Ott ért a váratlan fordulat 1956. október 23-án, és a rá következő menekült áradat. Van Zuylen püspök visszarendelt Liège-be a menekült magyarok szolgálatára: 6000 érkezett Liège környékére. Sokan mondták: „Tisztelendő úr, magát a jó Isten úgy küldte előre, mint Józsefet Egyiptomba.”

Nyelvtudásommal, ismeretségeimmel, tapasztalataimmal segítségére lehettem sokaknak az indulásnál. Lehettem nemcsak papjuk, de apjuk, testvéreik, szociális gondozójuk, lakás-, munkakeresőjük sokaknak. Mindenesük, hogy újra kezdhessenek az idegenben. Csodálatosan szép feladat, küldetés, amelyet 55 éve végzek ugyanazon a helyen, csak éppen kibővítvé, mivel miután Lakatos ft. hirtelen meghalt, az ő területét is átvettem, és így a Varga S. J. atyáét, a Király atyáét (Charleroi), a Matyasovich atyáét (Luxemburg); most öt egyházmegyében végzem a magyar lelkipásztori szolgálatot, és 1974 óta a Benelux államok főlelkésze is vagyok.

A zsoltáros szavával mondhatom: „Áldjad lelkem az Urat, és ne feledd, hogy veled mennyi Júr tett!” Valóban tenyerén hordozott az Úr e mozgalmat, de szép életűt. Szándékom és törekvésem, hogy amíg erőm engedi, folytassam ezt a szép küldetést: Isten és az ember jókedvű szolgálatát.

Dobai Sándor, Liège

Gyermekeknek

AMINT JÉZUS SZERETETT

István atya felolvasta a gyerekeknek Jézus tanítványokhoz intézett szavait: „Új parancsot adok nektek: szeressétek egymást, amint én szeretlek benneteket” (Jn 13, 34). Majd elhangzik a kérdés: ki kit szeret az osztálytársai közül és miért?

Sorra jelentkeznek a gyerekek; ki ezért, ki azért szereti padtársát, barátját. Majd Gábor is megszólal: Én mindenkit szeretek. De hogyan lehet ez - elevenedik meg az osztály. A jókat azért szeretem, mert jók, a rosszakat meg azért, hogy jók legyenek. Jézus is ezt tette: gyógyította a betegeket minden elenszolgáltatás nélkül, feláldozta életét értünk a kereszten, önmagát adta a szentostyában - mondja Péter.

A gyerekek egyre inkább elcsendesnek, érdeklődéssel figyelik Gábor szavait: A misén elhangzott példabeszédet sem értették, de szüleink a vasárnapi ebédnél megmagyarázták. A világ egy

nagy család. Ahogy a szülők egyformán szeretik minden gyermeküket, úgy Krisztus Urunkban minden ember testvér, akit szeretnünk kell.

Gábor egyik nap mégis morogva ment bevásárolni, de az esti csokoládé-osztásnál akkora részt kapott, mint Panni, aki szótlánul mosta fel a konyhát. Édesanyja megismogatta fejét, halkan csak ennyit mondott: remélem, ez nem fordul elő még egyszer. Gábor érezte, hogy elpirul. Édesanya dorgáló szeretete mindennél jobban fáj neki. Azóta tudja, hogy a rosszakat is szeretni kell. Ez a szeretet teszi széppé az életünket.

Az embereknek nem több pénzre, hanem több szeretetre, megértésre van szükségük ahhoz, hogy boldogok legyenek.

Köszönjük meg Jézusnak, hogy megmutatta minden ember iránti szeretetét. Kérjük segítségét, hogy mi is gyakorolni tudjuk azt.

Judit néni

Fiataloknak

HÁT TI?

Korunk különböző tudományágai-ban, így a lélektanban, a nevelésben, nagyon sokat beszélnek a kísérétről és a tévedésről. Az ember tanul, tapasztal jól – rosszat: ez testi, szellemi gyarapodásának, fejlődésének alapja... Egy régi közmondás szerint: aki egyszer már megégette az ujját, a következő alkalommal már óvatosabban bánik a tűzzel... Ha új, ismeretlen feladatot kapunk, amiről úgy tűnik, meghaladja tudásunkat, erőnket, megpróbálunk új utakat keresni. Átgondoltan, nyugodtan, éppen tapasztalatainkra támaszkodva. Lehet, hogy zsákutcából zsákutcába tévedünk, de nem adjuk fel, újra próbálkozunk, amíg sikerrel járunk.

Jézus megismerni: olyan kihívás, ami szintén tele van kísértésekkel és tévedésekkel. Kortársai, akik Vele találkoznak, érzik, hogy valami rendkívüli személyiséggel van dolguk, de nem tudják Őt a maga isteni és emberi valóságában felismerni... Csak találgatnak. A tanítványoknak feltett kérdésre: „Kinek tartanak engem az emberek” csak a múltat felidézve, Keresztelő Jánost,

A HIVATÁS...

Folytatás az 1. oldalról.

te küldél engem”. Ez az erős közösség segít az Egyházban a nagylelkű hivatások kibontakozását: arra ösztönzi a hívó ember isteni szeretettel teli szívet, hogy teljesen Isten országának szentelje magát. A hivatások gondozásához fontos a közösségi Egyház misztériumára odajutó pasztoráció, mert aki egy életért, felelősséget együtt hordozó, szolgálatkés közösségben él, az biztos, hogy könnyebben megtanulja felismerni az Őr hívását. A hivatásgondozás tehát folytonos „nevelést” igényel arra, hogy meghalljuk Isten hangját. Így tett Éli, amikor segített az ifjú Sámuelnek, hogy megértse, mit kér tőle Isten, és készségesen megvalósítsa azt. Isten hangjára csak a vele való bensőséges közösség légkörében tudunk figyelni. Ez mindenekelőtt az imádságban valósul meg. Az Őr világosan kimondott parancsa szerint, fáradsáttal és együtt kell kérnünk a hivatás ajándékát az „aratás

Illést és a prófétákat emlegetik...

„Hát ti?”

Az apostolok és tanítványok már túllépnek az általános találgatáson, véleményen. Péter így válaszol: „Az Isten Fölkentje vagy.” Igen, ez az igazság. De ebben a néhány szóban még mindig ott rejtőzik a választott nép Messiást váró rejtett álma: ugye Te vagy a diadalmas győző, a hős, a szabadító...

„Hát ti?”

A kérdés nekünk (is) szól. Korunkban sok ember kísérletezik, sokszor nagyon óvatosan, a tévedéstől és csalódástól félve próbálkozik, hogy megfjessze Jézus titkát. Nem csak az egyházi igehirdetés Jézusa ismert, nem csak a saját lelkiéletünkben felfedezett Mesterrel találkozzunk, hanem létezik Jézus a szupersztár, a forradalmár, a nagy gyógyító, a hűséges barát...

Végül is, hogy mi a helyes válasz, ezt az dönti el, hogy útkerészenben felfedezem-e benne azt a alakit, aki át tudja alakítani életemet, aki erőforrásom a kereszt mindennapi hordozásában...

Pál atya

urától”. Az Őrnak a felhívása összhangban van a Miatyánkkal, azzal az imádsággal, amit ő tanított nekünk, és amely Tertullianusz ismert kifejezése szerint az „egész evangélium szintézise”. Minderre Jézus egy másik mondata is rávilágít: „Ha ketten közületek valamiben egyetértenek a földön, és úgy kéri, megkapják mennyei Atyámtól”. A Jó Pásztor arra hív minket, hogy imádkozzunk mennyei Atyánkhoz, imádkozzunk egyenként és kitarótan, hogy küldjön hivatásokat a közösségi Egyház szolgálatába.

Az elmúlt évszázadok pasztorális tapasztalatait összegyűjtve a II. Vatikáni Zsinat hangsúlyozta, mennyire fontos a jövőbeli papok hiteles egyházi közösségre nevelése. A Presbyterorum ordinis című dekretum erről így ír: „A papok Krisztusnak, a főnek és pásztorának hivatását – tekintélyében való részeseidésük mértéke szerint – gyakorolva, a püspök nevében összegyűjtik Isten családját mint testvéri közösséget, melyet egy lélek él, és Krisztus által a Szentlélekben odatevítik az Atyaistenhez” (6). A Zsinat megállapítása visszhangzik a Pastores dabo vobis kezdetű szinódus utáni apostoli buzdí-

ásban, amely aláhívja, hogy a pap „a közösségi Egyház szolgálatja, mivel – egyként a püspökkel és szoros kapcsolatban a pap-szággal – az egyházi közösséget építi a különböző hivatások, karizmák és szolgálatok harmonikus egészében” (16). Elengedhetetlen, hogy a keresztény népen belül minden szolgálat és karizma a teljes közösségre irányuljon, és a püspök, valamint a papság feladata, hogy támogassák ezt minden más hivatással és egyházi szolgálattal összhangban. Például az Istennek szentelt élet is a maga sajátosságában ennek a közösségnek a szolgálatában áll, ahogyan erre igen tisztelt elődöm, II. János Pál pápa Vita consecrata kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása rávilágít: „Az Istennek szentelt élet kétségtelen érdeme, hogy hatékonyan hozzájárul ahhoz, hogy a testvériség igénye – mint a Szentháromság megvallása – eleven maradjon az Egyházban; a testvéri szeretet állapotának ápolása révén a közösségi élet formájában is megmutatta, hogy a szentháromságos közösségben való részvétel oly lényegesen meg tudja változtatni az emberi kapcsolatokat, hogy e részesedésből a szolidaritás egy új fajtája fakad” (41).

Minden keresztény közösség középpontjában ott van az Eucharisztia, az Egyház életének forrása és csúcsa. Aki az evangélium szolgálatába áll, előre fog haladni Isten és a felebarát iránti szeretetben, és ezzel elősegíti az Egyháznak mint közösségnek építését, ha az Eucharisztia táplálkozik. Azt mondhatnánk, hogy az „eucharisztikus szeretet” motíválja és megalapozza az egész Egyház hivatásbeli tevékenységét, mert ahogy a Deus caritas est kezdetű enciklikában írtam, a papságra és a többi szolgálatra való hivatás Isten népében ott bontakozik ki, ahol az egyénekben Krisztus megmutatkozik Igéjén keresztül, a szentségekben és főleg az Eucharisztiaiban. Mindez azért van így, mert

„Az Egyház liturgiájában, imádságában, a hívők élő közösségében megtapasztaljuk Isten szeretetét, észrevesszük, és azt is megtanuljuk, hogy jelenlétét mindennapiainkban fölismerjük. Ő előbb szeretet és előbb szeret minket; emiatt tudunk mi is szeretettel válaszolni” (17).

Végezetül Mária-hoz fordulunk, aki segítette az első közösséget – ahol „mindannyian egy szívet, egy lélekkel, állhatatosan imádkoztak” –, hogy pártfogolja az Egyházat, hogy a mai világban a Szentháromság megjelenítője, az isteni szeretet érzékletes jele legyen minden ember számára. A Szűzanya, aki készségesen választott az Atya hívására – „Az Őr szolgálatja vagyok” – járjon közben azért, hogy a keresztény nép körében ne hiányozzanak az isteni öröm szolgái: olyan papok, akik püspökeikkel közösségben hűségesen hirdetik az evangéliumot és kiszolgáltatják a szentségeket, törődnek Isten népével és készek az egész emberiség evangelizálására. Adja meg, hogy ma is növekedjen az Istennek szentelt emberek száma, akik a szegénység, a tisztaság és az engedelmesség evangéliumi tanácsai szerint élve a korszellemmel szembe haladnak és próféta módon tesznek tanúságot Krisztusról és a megváltás felszabadító úzenetéről. Kedves Testvéreim, titeket pedig – akiket az Őr sajátos hivatásokra hív az Egyházban – kiváltképpen szeretnélek Máriára bízni, aki mindenkinél jobban megértette Jézus szavait: „Azok az én anyám és rokonaim, akik hallgatják és tettekbe váltják az Isten szavát”, hogy Ő tanítsa meg nektek, hogyan hallgassatok isteni Fídt. Segítsen, hogy életetekkel mondjátok: „Nézd, megyek, Istenem, hogy teljesítem akarodat”. Ezt kívánva biztosítalak benneteket imáimról, és szívből megáldalak titeket.

XVI. Benedek pápa

AZ ÉDESANYÁK

Befejező rész

Néhány évvel ezelőtt figyelemmel fel erre a kis ablakunk alatt lejátzódtó történetre: A szemben lévő alfamán egy kis rozsdafark-pár rakott fészket. Az anyamadar már egy jó ideje költögette tojásait, amikor egy májusi délután hatalmas szélvihar támadt. Sütített a szél, fákat tört ki és házfaltöket sodort le. Az almafa úgy imbolygott a szélben, mint a viharba kerülő hajó. Aggódba figyeltem, mi lesz a fészkekkel és a kis madarakkal? Vajon meddig áll ellen a fa és a fészkek a megvadult elemeknek? Az öreg fa jobbra-balra hajlott, de dacolt a széllal, és vele dacolt a gondosan megépített fészek is, s benne az anyamadar szétlőtt felborzolt tollakkal. Rémülten és elszántság sugárzott belőle. Nem tudom, hogyan bírta tartani magát a fészkekben, de állta a sarat. Bátorsága legyőzte a természet dühöngő erejét, kitartott őrhelyén. Néhány nap múlva megelégnél a fészkek, meglett a fiókák hangos csipogásával.

Mindez csak az egyszerű állati ösztön diadala, mégis milyen szép és tanulságos, mégis milyen messze marad mindez az édesanyák öntudatos áldozatvallásától, akik attól a perctől kezdve, hogy elfogadták az anyaságot, nem szünnék meg önmagukat feláldozni gyermekeikért, mindaddig, míg szemüket örökre le nem hunyják.

A magyar nép mindig nagy tisztelettel tekintett az édesanyákra. Már a név is ezt bizonyítja, mert egyedül a magyar nyelv nevezi édesnek az anyát. Ebben az édes szóban bennefoglaltatik mind az a jó és szép, ami az édesanyákat jellemzi. Népdal-kinckünkben is számos dal fejezi ki a magyar nép szeretetét az édesanyák iránt.

Fiatalkorunkban minket nőtiszteltet neveltek; az asszonyokban az édesanyákat, a lányokban a leendő édesanyákat tiszteltük. Ma ez már nem nagyon mondható el. Édesanyának lenni mindig nehéz, de talán még nehezebb magyar édesanyának lenni. Rajtuk egy nemzet sorsa áll vagy bukik. Egy nemzetet kell megmentenünk a fizikai és lelki megsemmisüléstől azzal, hogy vállaljuk az anyaságot, és gyermekeiket jó magyarnak és jó kereszténynek nevelik, ott-hon és az emigrációban.

Ma pusztul a magyar nemzet, a statisztikák aggasztó adatokat közölnek: 1980-tól állandóan csökken Magyarország népessége, 25 év alatt 600 000 fövel lett kevesebb. Az ilyen visszacsúszás hosszabb távon katasztrófához vezethet, annál is inkább, mert szomszédaink száma szaporodik, és a Kárpát-medencében a magyarság számára egyre csökken. Mi lesz, ha kihal az anyai hi-

vatus a magyar asszonyokból? A nép, amely önmagát tisztítja sírba, még azt a vég-taszítást se fogja megkapni, amit a költő megénekelt:

„A sírt, hol nemzet sülyed el, Népek veszik körül,
S az ember millióinak Szemében a gyász könyv ül.”

Az öngyilkos nemzet észreveetlenül tűnik el a nemzetem színpadáról. Senki sem hullat érte könnyet.

A sok aggasztó kilátás ellenére se adjuk fel a reményt; a magyar anyák már sokszor megmentették a nemzetet a pusztulástól. Nekik köszönhető, hogy túléltük a tatárjárást, a törökidulást, a veszített szabadságharcokat, mert mertek gyermekeket vállalni. Ha a magyar asszonyok idejében öntudatra ébrednek és méltók lesznek di-cső elődeikhez, akkor nem kell féltünk nekemzetüket.

Az anyák napja csak halvány szimbóluma annak a há-lának, amivel édesanyáinknak tartozunk, s amelyet leonói sohasem vagyunk képesek. Köszöntésük szeretettel az édesanyákat és kérjük áldozatos életükre a jó Isten áldását. Gondoljunk hálás szívvel azokra az édesanyákra is, akik már csak oda fentről halmoznák el szeretetükkel! Áldott emlékeiket őrizzük, amíg élünk!

Kosztolányi Károly,
Villers les Nancy

Floridai levél

RONGYTAKARÓ

Az amerikai Postaigazgatóság szaporán ad ki csinos, belföldi levelekre való 39 centes bélyegeket híres emberek, virágok, állatok, tájak képeivel. Nem rég színes rongytakarók tarka ábrái tűntek fel a tíz egységből álló sorozaton, megjelölve a származásukat is: Gee's Bend. Megszoktam, hogy erre felül különös neveknek adnak a gyermekeknek (az egyik sibajnoknót szülei arról az utcáról nevezték el, amelyikben született), ezért a Gee's Bend mögött is élő alakot sejtettem. Hogy a név nem emberi jelöl, hanem földrajzi meghatározás, azt a világhírű Smithsonian Múzeum havi folyóiratából tudtam meg, amely tíz oldalon foglalkozik a Gee's Bend-i „quilt”-ekkel, rongytakarókkal. Biztos kéz, jó szem, nagy türelem és ötletesség kell ahhoz, hogy a „rongyszák” tűzött, stéppelt, vattázott, pikké-varrások ágytakaróvá váljék.

Évekkel ezelőtt a Los Angeles-i County Múzeumban ritka értékű quilt-eket állították ki. Ezeket pionír asszonyok készítették a 18-19. században, míg a bélyegeken szereplők mai munkák. Néger, „politikai korrektség” kedvéért, fekete asszonyok művészi alkotásai. A jelző nem túlzás. Igazolja, hogy a csupán kilenc évvel ezelőtt, az Isten háta mögötti Gee's Bend-en felfedezett munkák ma a múzeumok díszei. Sok tízezer dollárért kelnek el, új lehetőségeket és életcél adván az elölőknek: öregeknek és a tőlük tanuló, a hagyományt felfedező és továbbvivő fiataloknak.

Alabama állam hasonló nevű folyója nagyokat kanyarogva igyekszik a Mexikói öböl felé. Az egyik kanyar akkora, hogy majdnem visszaér önmagához. Hivatalos nevén ez a Gee's Bend, Gee kanyarja. Az általa határolt, nagy esőzések idején a külvilágtól elzárt területen szerencsétlen rabslágók sokadik generációs leszármazottai élnek. Eldugott hely, 1998-ban bukkant rá az afroamerikai népművészeti tárgyakat gyűjtő William Arnett. Meglátott egy fényképet, amelyen egy farakásra dobott quilt kapta meg a szemét. Az élenk színű, szabálytalan stráfokból álló geometriai ábra, modern festményekre emlékeztető mű annyira fellelkesítette, hogy elhatározta, megkeresi a „forrást”. Az út Gee's Bend-re vezetett, Annie Mae Young kis házához. A meglepett Annie sajnálkozott, mert egy héttel korábban elégetett egy rakás takarót. A füstjük elűzi a moszkítókat. Attól tart, a fényképen látott is köztük volt. De végül megkérte ráakadt. Örömeiben Arnettnek akarta ajándékozni, amit ő nem fogadott el. Több ezer dolláros csekket adott érte. (Annie nyomban betette a bankba.) A hóbotos városnak gyorsan híre ment a környéken. Előkerültek a szebbnél-szebb munkák, ma vándortárlatok, múzeumok, magányjűtemények díszei. Még a patinás new-yorki áruházak is akartak belőlük, de ott, az eredetiséget nem értékelve, tömegcikkre lett volna szükség. Márpedig a régi és az új rongymunkák közül még soha nem született két egyforma. Annie szerint, és ez érvényes valamennyi rongyvarróra: Először csak úgy, a fejében, kigondolom, milyen fecni hová kerüljön. Aztán megcsinálom. S hogy teljes képet kapjunk a hozzáállásukról, egészítsük ki Loretta Pettway megjegyzésével: Hálát adok az Istennek, büszkévé és boldoggá tesz, hogy az embereket érdeklik az én rongytakaróim. Végre csinálók valamit az életemből.

Bitskey Ella, Sarasota

BETEKINTÉS

A KOMMUNIZMUS EGYHÁZPOLITIKÁJÁBA

Sokan foglalkoztak már a hírhedt Állami Egyháziügyi Hivatal (ÁEH) működésével, de a témában otthonosan mozgó Köpeczi Bócz Edit nemrég megjelent történelmi monográfiája (Az Állami Egyháziügyi Hivatal; Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005) alighanem hosszú időn át a legpontosabb forrásmű lesz még a kutatók számára is. A szerző az olvasó elé tárja a rendszer által létrehozott hivatal manipulatív és diktatórikus tevékenységét, képet adva a kizárólag az állampárt érdekeit képviselő intézmény tevékenységéről, szövevényes kapcsolatrendszeréről, és az egyházak, kiváltképpen a katolikus egyház belső életébe történő durva beavatkozásokról. A közel két és fél száz oldalas dokumentum-kötetben meglevően sok a hivatal létrehozásának politikai háttere, az állam és az egyházak közötti jórészt kényszer hatására megkötött egyezmények kötege, no meg az akkor érvényben lévő jogrend, amelynek megsértése a legkisebb problémát sem jelentette az Állami Egyháziügyi Hivatalnak, ha érdekei így kívánták. A szerző számos jegyzőkönyv és más dokumentum másolatát is közli, amelyek egyházi személyek megfigyeléséről, ártatlanok meghurcolásáról, sőt tönkretételéről tanúskodnak.

Az olvasó megtudja, hogy a kommunista rendszer számára elsősorban a katolikus egyház jelentett kihívást, következképpen megtörése lett az ÁEH egyik legfontosabb feladata. Míg azonban a fordulat évét követő években az 1956-os forradalom a legdurvább eszközöktől sem riadtak vissza a hatóságok, a Kádár-korszakban már finomultak a módszerek, elmaradt a nyíltan hirdett szemben állás, viszont éppen ezekkel az agyafúrt és hatásukban nem kevésbé lélekölő fondorlatokkal az ÁEH jobban célba ért, mint korábban, a főleg gumibotot suhogtató kendőzetlen megfélemlítéssel. Köpeczi Bócz Edit könyvében előrehaladva keserűen állapíthatjuk meg, hogy a rendszer „tanult” az 56 előtti nyers erőszak eredménytelenségéből és elsősorban a titkos behálózás útján próbálta a papokat saját céljaim megvalósítására járamba kényszeríteni. Taktikából még arra is hajlandó volt, hogy 1956. december 31-én megszüntesse a lejáratott Állami Egyháziügyi Hivatalat és tesdőt a Művelődésügyi Minisztérium jogkörébe utalt Egyháziügyi Hivatalra bízta. A lé-

nyeg azonban változatlanul a hitélet fokozatos elorsvasztása maradt.

Tény, hogy az 56-os forradalom hatására nem egy kompromittálódott felekezeti vezető lemondott tisztviségéről – amit az ÁEH sziszteről az egyházzal való viszony megromlásaként értékelt, és úgy vélték, hogy „veszélyben forognak az évek során elért eredmények, mert a papi békemozgalmat valószággal lefejleszték”. Kádáréknak 1958-ra sikerült helyreállítani a Rákosi-korszak egyházpolitikájának főbb elemeit, de ezt nem kizárólag adminisztratív módszerekkel érték el. A rendszer abból indult ki, hogy „amíg az egyház létezik, fel kell használni.” Kádár nemzetközi elismertetése érdekében már nem kimondott ellenségként kezelte az egyházakat, hanem kimondottan támaszkodni igyekezett rájuk, miközben azonban csak a minimális mozgásteret biztosította számukra. A csekély engedményekért cserébe az egyházak hozzájárultak a „gulyás-kommunizmus” népszerűsítéséhez, tehát annak a nézetnek a kifomálódásához, hogy a szocialista társadalomban vallásos emberként is lehet boldogulni. Ezen kívül az egyházak együttműködhettek az öregek, fogyatékosak és szenvedélybeteg gyógyításában is. Külpolitikai téren viszont be kellett kapcsolódjanak a Moszkva által szorgalmazott békemunkába. Ebben a folyamatban mérföldkövet jelentett az 1964-es esztendő, amikor a budapesti kormány részleges megállapodást kötött a II. Vatikáni Zsinat szellemében új keleti politikát megfogalmazó Szentszékkal.

Először irhatott alá szerződést a Vatikánnal egy szovjet érdekszférába tartozó ország, viszont a Vatikán is először fogadott el tárgyalópartnerreül egy kommunista kormányt. Az utat, amelyet Lékai bíboros szavával a „kis lépések politikájának” nevezteztünk, bel- és külföldön eltérően ítélték meg. Az ÁEH történetéről szóló műből azonban egyértelműen kitűnik, hogy mielőtt 1989 nyarán végleg megszüntették a hivatalat, az egyházpolitikát a pártközpontban határozták meg. Végrehajtására és ellenőrzésére pedig az államhatalom hármas rendszert dolgozott ki: egyrészt az ÁEH, másrészt a behálózott egyházi vezetők, harmadrészt pedig az állambiztonsági szolgálat révén.

Vincze András

NE FÉLJ!

EZENTÚL EMBERHALÁSZ LESZEL

Tempfli Imre paptestvérem és barátomat papi lelkiyakorlat megtartására kérte fel Mayer Mihály, a pécsi egyházmegye püspöke. A lelkiyakorlaton magam is részt vettem. Így elmondhatom, hogy Imre atya elmélkedései nem voltak hagyományosak, inkább formabontók. A három nap elmélkedései most könyvben is olvashatók. Péter apostol személyiségének mélységeibe engednek betekintést. A Főapostol az őszinte és hibáival bátran szembenéző ember példaképe. Az elmélkedéseket nagyon sok történettel fűszerezve olvashatjuk. Egyfajta *silva rerum* ot tartunk kezünkben. Olyan történeteket és példákat, amelyeket másútt is nagy haszonnal használhatunk, megkönnyítve az igehird-

tésre történő előkészületünket.

Az elmélkedéseken keresztül Imre atya több mint negyedszázados lelkipásztori munkájának tapasztalatait is összegzi. Papi identitásunk kialakításában meghatározó szerepe van a példaképeknek és barátoknak – mondja. Úgy gondolom ezzel a lelkiyakorlattal nekik

is emléket akart állítani. Ezért is szentel külön fejezetet nekik: „Elhunyt paptestvéreim és papbarátaim emlékére”. Jelzi, hogy papi életünkben, a személyes lelki életben és imádságban túl, fontos szerepük van a papbarátoknak.

A lelkiyakorlatos könyvet kiadta a Szatmári Római Katolikus Püspökség, Szatmárnémeti 2007. Külön érdekessége és sajátossága, hogy illusztrációként – egy kivétellel – a szatmári egyházmegyében fellelhető és Szent Pétert ábrázoló képek, szobrok kerültek bele. A könyv egyszerű borítójával csendesen jelzi: Itt vagyok. Végy kezébe, olvass, elméldj! Remény szerint – lelkielvezés gazdagodás.

Merlász Tibor,
Szatmárnémeti

Londoni levél

EGYHÁZI DÍSZTEMETÉS
MOSZKVÁBAN

A brit sajtó rendkívüli eseményként számolt be arról, hogy az elhunyt orosz elnök, Borisz Jelcin egyházi dísztemetésben részesült. Valóban rendkívüli eseményről beszélhetünk, hiszen Jelcin előtt III. Sándor cár volt az utolsó, akit 1894-ben az orosz állam keresztény temetésben részesített. Láthatuk a méltóságos és díszes görögkeleti gyászceremóniát, a koporsónál Putyin elnök is keresztet vetett.

A felravatolozásra a Moszkva folyó melletti Megváltó Krisztus székesegyházban került sor, az alkalomhoz legjobban illő helyen. Nem csak arról van szó, hogy a szabadságát visszanyert Oroszország első elnöke olykor betért ide és meggyújtott egy-egy gyertyát, hanem arról, hogy ezt a díszes főtemplomot Sztálin parancsára, 1931-ben földig rombolták, mert a kommunista vezér úgy gondolta, hogy Moszkva közepén nem állhat templom. Jelcin volt az, aki elnökélt kezdemenyezte, hogy Moszkva városa indíton gyűjtést és régi pompájában, körül köre építse fel a katedrális pontos mását. Jelcin elnöksége idején több ezer orosz templom renoválására került sor, újraindulhatott a vallásos irodalom megjelentetése és a vallásoktatás.

A londoni *The Times* hasábjain dr. Michael Bourdeaux kanonok, az oxfordi Keston Intézet elnöke felveti a kérdést, vajon személyesen Jelcinnek lehet-e hálás mindezért az orosz nép. A válasz az, hogy nem egészen. Gorbacsov volt az, aki, bár nem vallásos, úgy érezte, hogy a görögkeleti ortodox egyháznak elégtételt kell szolgáltatni az elszennvedett sérelmekért, és a vallást általában fel kell szabadítani abból a sorból, amibe Lenin és Sztálin taszította. Gorbacsov köztött megállapodást 1988 áprilisában az ortodox egyházzal és ő vitte keresztül a vallásszabadségról szóló törvényt elfogadását 1990 szeptemberében. Ez utóbbi amerikai mintára szövegezték, de túl tett azon, mert engedélyezte a vallásoktatást állami iskolákban. Nos, ezt a törvényt Jelcin változtatta meg 1997-ben, nem valami demokratikus szellemben, mert a görögkeleti egyházat minden más elé helyezte Oroszországban. A helyi hatóságok e törvényre hivatkozva szorították hátrébe a katolikusokat, protestánsokat, zsidókat és mohamedánokat. Az ortodox templomok újjáépítéséhez kiutalnak támogatást, a többi vallásos egyházi épületeinek renoválására vagy felépítésére már csak hűzódóva.

A görögkeleti ortodox egyház elsőbbségét biztosító 1997-es törvényen Putyin elnök sem óhajt változtatni, mert ő helyesli az abban foglaltakat, de újabban javult az oroszországi katolikus egyház és a moszkvai patriarchátus viszonya, különösen amióta Putyin a közelmúltban látogatást tett XVI. Benedek pápánál. A patriarchátus nagy hálával és együttérző gyászsal temette el Jelcin volt elnököt. A többi oroszországi egyházak együttérzésébe azonban egy kis keserűség vegyül, ha számba vesszük, mi történik 1997 óta.

Sárközi Máttyás

MEGÚJULT KÖRNYEZETBEN A PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

A Pannonhalmi Főapátság az elmúlt évtizedben fennállásának 1000., a rend alapításának 1500. évfordulójára készülve hosszú távú, négy szakaszból álló stratégiát dolgozott ki a Főmonostor építészeti egységének, természeti környezetének helyreállítására és a bencés közösség hagyományainak megőrzésére.

A főapátság turisztikai fejlesztési programjának első szakasza több mint 345 millió forint uniós társfinanszírozás és mintegy 9 millió Ft saját erő segítségével valósulhatott meg.

A fejlesztések célja, hogy a Pannonhalmára érkező turisták minél színvonalasabb szolgáltatásokat vehessenek igénybe, s ezáltal jobban megismerhessék a főapátság látnivalóit. A stratégia első szakasza a világörökségi helyszín környezetrendezése volt. A főapátság 2004-ben nyújtott be sikeres pályázatot a Regionális Fejlesztés Operatív Program keretében. A támogatási szerződés aláírására 2005 áprilisában került sor. A munkálatok 2006 decemberére fejeződtek be.

A környezetrendezés négy területet érintett: a főapátság előtti főtér, a belső udvart, a szabadtéri rendezvény helyszínét és a vársétányt (várkört). A megszüpült monostort Bajnai Gordon fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos és Várszegi Asztrik főapát március 20-án adta át a nagyközönségnek.

A megszüpült helyszín egyik leglátványosabb része a főbejárat előtti felújított tér. A parkosítás, a díszvilágítás teljesen új arculatot kölcsönöz a térnek. Különleges eleme az ellipszis alakú,

kissé megemelt kert. A fehér mészkővel burkolt oldalfal, fedőlap urálja a teret. A monostor belső udvara szépívű bazaltkő burkolatot kapott, bokrokkal, virágokkal szegélyezett út vezet a bazilika bejáratáig.

A belső udvarban van a felújítás legnagyobb volumenű nem látható része. Itt teljes talajcserét kellett végezni, mert túlságosan laza volt a burkolatot hordozó alapozás, arra nem lehetett az új burkolóköveket elhelyezni. Ezen kívül a csatornázási és csapadékvíz elvezetési rendszert is ki kellett építeni.

A monostort övező vársétány, az ún. várkör is teljesen megújult. Kényelmes, köszegélyvel kialakított, 3 méter széles sétaút létesült, jól járható útfelülettel. Az út mentén kényelmes, faburkolatú padokat és más utcabútorokat is elhelyeztek. A vársétányon körben a tájhoz illő növények és fák beültetése is megtörtént.

A vársétányhoz kapcsolódik a szintén megújult szabadtéri helyszín a sportpályával. Ez a terület a sportpályával együtt egységet alkot. Korábban itt kisebb kulturális események megrendezése is sor került, de az új kialakítás, a rendezett, parkosított és két sor ülőhellyel ellátott helyszín nagyobb lehetőséget nyújt ilyen rendezvényekre. A közelben lehetővé vált személygépkocsi parkolóhelyek kialakítása.

A környezetrendezési beruházás megvalósítása után elmondható, hogy a fejlesztés elérte a főapátság által megfogalmazott célt. Nagyon szép környezet, a világörökséghez méltó helyszín jött létre, és ez örömet szerez nemcsak az idelátogató vendégek számára, hanem az itt élő, tanuló vagy dolgozó embereknek.

A hosszú távra kidolgozott fejlesztési program további szakaszaiban a főapátság a turisztikai szolgáltatások, infrastruktúra fejlesztését (parkoló bővítés, építés, gasztronómiai, kereskedelmi szolgáltatások bővítése); a természeti környezet (Arborétum) felújítását, rendezését, kolostorkert és rendezvényközpont, lelkiyagorlatos ház, vendégház létesítését tervezi.

Pannonhalmi Főapátság/MK

Változatlan a katolikusok aránya a világon

Ezekben a napokban mutatták be a Katolikus Egyház 2007-es Statisztikai Évkönyvét, amely a 2000 és 2005 közötti időszakot öleli fel, a számok tükrében mutatva be a világegyház életének változásait.

A kótetet az Egyházi Központi Statisztikai Hivatal készítette és a Vatikáni Könyvkiadó gondozta.

Az említett időszakban a világ katolikusainak száma 6,7%-kal nőtt, elérve az 1.001.115.000 (egymilliárd-egymillió-százötvenöt ezer) főt. Ez megközelíti a világ népességének átlag növekedését, ami azt jelenti, hogy földünkön a katolikus jelenlét lényegében változatlan. A krisztushívők aránya az egyes földrészek lakosságához képest az ázsiai országokban változatlan, Afrikában nőtt, míg a többi kontinensen csökkent.

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

A püspökök száma 2000-től 2005-ig 6,6%-kal nőtt, elérve a 4841 főt. A papok száma is enyhén – mintegy 0,3%-os – emelkedést mutat. Afrikában és Ázsiában jelentősen nőtt, míg Óceániában majdnem öt százalékkal csökkent a számuk. A többi földrészen nem mutatkozik lényeges eltérés. Az egyházmegyes papok száma 2005-re közel kétszázhetvenzert nőtt, a szerzetespapok létszáma viszont 136 ezerre csökkent. Európában különösen kedvezőtlen ez a tendencia. Két évvel ezelőtt egy papnak átlagban 2700 hívő lelkipásztori ellátásáról kellett gondoskodnia.

A diakónusok száma gyorsan emelkedett az utóbbi években, mintegy 20%-kal világszerte. A szerzetesférfiak hivatása aggasztó válságban van; Afrika és Ázsia kivételével az egész világon csökken az arányuk. Ezzel szemben kétszer annyi, azaz több mint 760 ezer a szerzetesnők száma. Ami az egyházmegyei vagy szerzetesi szemináriumokban tanuló filozófia- vagy teológiahallgatókat illeti, számuk 2000 és 2002 között emelkedő tendenciát mutatott, de ez a folyamat megállt. Ezzel együtt számuk mintegy 3,5%-kal nőtt – áll a Katolikus Egyház 2007-es Statisztikai Évkönyvének ismertetőjében.

VR/MK

KÜLFÖLDI MAGYAR LELKÉSZI TANÁCSKOZÁSOK EURÓPÁBAN ÉS AMERIKÁBAN

Európai Magyar Papi Konferencia Königsteinban

Az Európában élő magyar lelkipásztorok 2007. április 30. és május 3. között, Königsteinben, a Kirche in Not segélyszervezett központjában tartották szokásos évi konferenciájukat, Erdő Péter bíboros, prímás, érsek, az MKPK elnökének védnöksége alatt, Cserháti Ferenc koordinátor szervezésében. A 27 résztvevő Angliából, Belgiumból, Franciaországból, Németországból, Olaszországból és Svájcban érkezett. A konferencia első napján dr. Pákozdi István egyetemi lelkész, az Esztergom-Budapesti Főegyházmege papja tartott előadást az egyetemi- és főiskolai lelkipásztorkodásról. Ezt követően a konferencia résztvevői megvitatták a külföldi magyar lelkipásztorok és a budapesti Egyetemi Lelkészség közötti együttműködés lehetőségeit és azokat a konkrét teendőket, amelyekkel a külföldön élő magyar lelkipásztorok segíteni tudnák a külföldön tanuló és munkát kereső magyar fiatalokat. Elhatározták, hogy a jövőben törekednek az információ csere javítására, elsősorban az internet segítségével. Május 1-én, a napi szentmisén koncebrációt Pákozdi István atya vezetett. Homilájában munkás Szent József gondviselő szeretetének követésére buzdított.

A konferencia második napját a lelkipásztori beszámolóknak szentelték. Cserháti Ferenc főlelkésznek az Életünk szerkesztésével és a németországi, illetve a külföldi magyar lelkipásztori szolgálattal kapcsolatos beszámolóját követően, elsőként szólt fel az Egyesült Államokból Kiss G. Barnabás OFM, a tengerentúlon élő magyar lelkipásztorok delegátusa, aki először vett részt Európai Magyar Papi Konferencián. A lelkipásztori beszámolókból kirajzolódott, hogy a nehézségek ellenére a közösségek élete szépen fejlődik. Délután Tempfli Imre, a Kirche in Not osztályvezetőjének, a konferencia házigazdájának a vezetésével a résztvevők felkeresték a temetőben Werenfried von Straaten (1913-2003), a segélyszervezet alapítójának sírját, hogy leróják tiszteletüket, és kifejezzék hálájukat azért a sok segítségért, amellyel hosszú éveken keresztül segítette a Nyugat-Európában működő magyar lelkipásztorok munkáját. A konferencia záró szentmiséjét május 3-án Cserháti Ferenc atya mondta, amelyen a összegyűlt magyar lelkipásztorok közösen is megemlékeztek Szent Erzsébet születésének 800. jubileumáról. A két és fél napos együttlét igen hasznos és eredményes volt, amire hozzájárultak a lelki és szellemi programok, a személyes beszélgetések, a tapasztalatcserék, illetve a közös imák és szentmisék.

Németh László
olaszországi magyar főlelkész

Az Amerikai-Magyar Katolikus Papok Szövetsége május 2-án Matawabán tartott gyűlést dr. Rakaczki Andor atya szervezésében és elnöklétével.

Cs. F.

Emmauszi találkozó az USA-ban

Az USA-beli magyar papok hagyományos emmauszi találkozására április 11-én és 12-én került sor Szent Imre és Szent Erzsébet jubileumi évének szellemében. Első állomása Detroit (Michigan) volt és reggeli ünnepi szentmisével kezdődött.

Az előadó, Dr. Bolberitz Pál teológia-professzor Budapestről érkezett, *Vas László* (Chicago, IL) és *Skerl Alfonz* (East Chicago, IN) atyák kíséretében, akik a Szent Kereszt magyar templom ferencesével (*Ligeti Angelus, Kiss G. Barnabás*) koncelebráltak.

Az esti dicsőretet már a clevelandi (Ohio) Szent Imre magyar templomban imádkozták a nagyszámban megjelent hívőkkel. A helyi lelkipásztor, *Siklódi Sándor* és közössége boldogan köszöntötte a messziről jött vendégeket, és valamennyien meghallgatták Bolberitz professzor elmélkedését a vesperás keretében.

Másnap Amerika első magyar templomában folytatódott az ünnepség. A szentmisén ismét Bolberitz Pál professzor mondta a homíliát. Az egyházközség hívei is szép számmal jöttek össze, és *Antal András* lelkipásztorokkal szívesen fogadták a paptestvéreket. A megbeszélések során az amerikai magyar plébániák gondjairól és jövőjéről tárgyaltak a résztvevők.

Kanadai Magyar Papi Egység gyűlése

Április 17-én, a torontói Szent Erzsébet magyar plébánián a magyar jezsuita atyák fogadták a közelről és messziről érkezett kanadai magyar lelkipásztorokat. A megbeszélést dr. Miklós Attila, SJ ny, püspök nyitotta meg imával. A találkozóan Kiss G. Barnabás ferences szerzetes ismertette az Elvándorlók és Útonlövők Pápai Tanácsa által kiadott „Krisztus szeretete a vándorlók iránt” kezdetű dokumentumot. Ez az Instrukció egyházi feleletet akar adni a vándorlók új lelkipásztori igényeire, rá akarja ébreszteni őket arra, hogy saját migrációjuk tapasztalatát használják fel a növekedés lehetőségeként, ne csak saját keresztény életünkben, hanem az újra evangelizálásban, és a missziós küldetésben is. Barnabás atya aztán megemlékezett Árpád-házi Szent Erzsébet jubileumáról és kitért XVI. Benedek pápa programjára, amelyet a Deus caritas est c. enciklikában foglalt össze.

A papi találkozón több mint húszan vettek részt Kanada minden részéből, Deák Miklós windsori g.k. plébános a Papi Egység elnökévé választották, a szervezet titkára Jaschko Balázs S.J. A lelkipásztorok közös sorsa és szerepe, beszámolóik valósága reményt kelt, de aggodalommal kísérik magyar közösségeik jelenét és helyi problémáit. Kifejezték kívánságukat, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia továbbra is ápolja, segítse a külföldi magyarok lelkipásztori szolgálatát.

Kiss G. Barnabás, Detroit

2007. május 1-én, mise után a magyar papi konferencia résztvevői Königsteinben, az OPH székházának főbejáratánál

HÍREK - ESEMÉNYEK

Paskai László bíboros 80 éves

Erdő Péter bíboros, valamint az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökei, esperesei és volt munkatársai május 8-án köszöntötték a nyugdíjas Főpáztort. Paskai László 1927. május 8-án Szegeden született. Tanulmányait a szegedi piarista gimnáziumban, majd a budapesti Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Akadémián végezte.

1951. március 3-án szentelték pappá. Az azt követő években a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöki hivatalában, a Szegedi Hittudományi Főiskolán, a Központi Papnevelő Intézetben, majd a Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Akadémián teljesített szolgálatot, s töltött be különböző vezetői tisztségeket.

1978-ban címzetes püspökké, veszprémi apostoli kormányzóvá, egy évvel később veszprémi megyéspüspökké, 1982-ben pedig kalocsai koadjutor érsekké nevezték ki.

1987. március 6-án esztergom-budapesti érsekké, Magyarország primásává, egy évvel később, 1988. június 28-án bíborossá nevezték ki. 1987 és 2002 között volt az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érseke.

15 éves főpásztori szolgálati idejében volt 1988-ban a Szent Jobb országjárása, 1989-ben az egyházi élet újraindulását eredményező kárpátaljai látogatása, 1991-ben Mindszenty bíboros földi maradványainak hazahozatala, valamint II. János Pál pápa első lelkipásztori látogatása, 1994-ben, 50 év után a Magyarországon megtartott első egyházmegyei zsinat, 1996-ban a Szentcsék és Magyarország kapcsolatát bemutató kiállítás Esztergomban, 2000-ban a Szent Korona ünnepélyes elvitele Esztergomba, 2001-ben kiállítás a Vatikánban az ezeréves magyar kereszténységéről.

SZÁJRÓL SZÁJRA

A ravasz alku

Till Eulenspiegel, a XVI. században élt braunschweigi parasztfiú alakja köré vaskos tréfák és kalandok fonódtak. Ezek számos feldolgozóra találtak Hans Sachstól Gerhart Hauptmannig. Egy-két kalandja nálunk is feldolgozásra került, így az itt következő is.

Egy szép napon ló kellett Eulenspiegelnek. Pénze is volt, de nem elegendő egy jó járású ló megvételéhez. Gondolta: a hiányzó összeget ésszel pótolja. El is ment a kupechez, kiválasztotta a leg szebb lovat, majd ára után érdeklődött.

– Annak bizony száz forint az ára – felelte a kupec.

– Jól van – hagyta rá Eulenspiegel alkudozás nélkül; ötven forintot most kifizetek, a többivel adós maradok.

A kupec ismerte Till Eulenspiegel, belement a vásárba. Hősünk leszámolta az ötven forintot, aztán hazalovagolt. Örült a karcsú lábú, hosszú nyakú szép lónak és útjai során gyakran haladt el a paripa hátán a kupec háza előtt. Telt-múlt az idő és egy napon a kupec beállított Eulenspiegelhez s kérte a hátralevő ötven aranyat.

– Ne bolondozzék kend – szól Till szemrehányóan, hiszen mindent megadtam, amit ígértem.

– De a teremburáját – kiabált a kupec, úgy alkudtunk, hogy a ló ára száz arany. Nekem még jár ötven forint!

Nyugdíjba vonulása óta Esztergomban, a Simor Papi Otthonban lakik, és ahol tud, segít a lelkipásztorok papágnak és a bíboros főpásztoroknak.

Paskai László 1986 és 1990 között a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt. MK

Visszaigénylik

A ciszterci rend hamarosan tárgyalást kezd a pécsi Leőwey Gimnázium épületének visszaigényléséről. Pécs vezetői már több mint egy évtizede tudják, hogy a gimnázium épülete egyike azoknak, amelyeket a Vatikánal kötött megállapodás értelmében át kell adjanak az egyháznak. A város polgármestere ennek ellenére hangoztatta, hogy nem mond le a gimnáziumról. A pécsi székesegyházzal szemben álló Leőwey épületében 1948-ig a Miasszonyunk Rend iskolája működött.

*

Megfenyegették

Fenyegető levelet kapott a melegszervezetek ellen ismételt fellépő genovai érsek. A Vatikáni Rádió szerint a főpápnak borítékban egy pisztolygolyót küldtek, valamint egy róla készült fényképet rajta egy horogkereszt alakú kivágással. A fenyegetés óta az olasz rendőrség védőőrizetet rendelt az érsek mellé. Az olasz püspöki kar – élén az érsekkel – kampányt folytat azon törvénytervezet ellen, amely kibővítené a vadházasághalzáll jogait, ideértve az azonos nemű párokat is. A püspökök szerint a törvényterv a házasság szentségét alapjaiban rendíti meg.

*

Bemutatták

A nyáron a Magyar Rádió kórusa Wartburg várában és Weimarban is fellép a Szent Erzsébet emlékére rendezett ünnepségeken. A rendezvény kapcsolatban áll a Turingiában rendezett „Egy európai szent” című kiállítással, amely Árpád-házi Szent Erzsébet életét mutatja be. A tárlat november végéig tekinthető meg. A Rádió kórusa Liszt Ferenc „Szent Erzsébet legendája” című oratóriummal lép a német közönség elé.

Újra kiadják

Eddig több mint millió példányban kelt el XVI. Benedek pápa nemrég megjelent, „Názáreti Jézus” című könyve. Csupán Lengyelországban több mint százezret adtak el a kötetből. A könyv fordítása további idegen nyelvekre folyamatban van és – mint a Herder Kiadó közölte – a második kiadás is előkészületben van.

*

Színre viszik

A világhírű oberammergau passiójátékoknak otthont adó színház idén nyáron szintén egy bibliai témájú darabot mutat be. Stefan Zweig osztrák író „Jeremiás” című drámáját közel 500 laikus szereplővel viszik színre. A főszerepet egy földműves játssza, aki 2000-ben Krisztust elevenítette meg az ötévente előadott passiójátékokban. A darabot Zweig háborúellenes céllal írta, mert a főszereplő, Jeremiás próféta is fáradhatatlanul bekérete intette Júdeát, a nép azonban nem hallgatott rá, és így a zsidóság babilóniai fogságba került. V.A.

Jelenits István és Kalász Márton kapta idén a Stephanus-díjat

A Stephanus-díj a Szent István Társulat és a Stephanus Alapítvány közösen alapított kulturális díja, amelyet 1993-tól az évente megrendezett Szent István Könyvhét ünnepi megnyitóján ad át a Társulat fővédnöke és az Alapítvány elnöke irodalmi és teológiai kategóriában.

A díjak átadására 2007. május 7-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának dísztermében került sor. Az ünnepség egyben a Szent István Könyvhét megnyitó rendezvénye.

Az alapító okiratban foglaltak szerint a díjazottak minden évben olyan szerzők, akik magyar nyelven megjelent műveikben, publikációikban az egyetemeres keresztény európai kultúra értékrendjét közvetítik, mind a teológiai tudományok, mind pedig az irodalmi műfajok területén. A díjat 1993-tól napjainkig 31 személy nyerte el. MK

Német-magyar konferencia

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara és a Passaui Egyetem Katolikus Teológiai Kara már a 9. német-magyar teológiai napot tartotta meg 2007. április 27-én Passauban, Boldog Gizella városában. A konferencia témája a keresztény és a muzulmán párbeszéd volt, amelyen magyar részről előadott dr. Fodor György rektor, dr. Maróth Miklós akadémikus és dr. Kránitz Mihály teológiai professzor. Az 1998-ban kezdődött közös német-magyar konferencia évenként változtatva, hol Passauban, hol Budapesten tartják. KM

Magyar Sion

Egyházi tudományos folyóirat

Több mint hatvan év után újrindult a Magyar Sion című folyóirat. Az 1860-as években kibontakozó magyarországi katolikus sajtó kiemelkedő folyóirata volt a Magyar Sion, amely 1863-1904 között jelent meg, majd 1934 és 1944 októbere között helytakarékosan folytatott. A lap alapítója Knauz Nándor, szerkesztője Fraknói Vilmos és Zádori János (1870-1886), valamint Prohászka Ottokár és Kereszty Viktor (1887-1904) volt. A Magyar Sion tudományos folyóiratnak indult, elsősorban az Egyházzal kapcsolatos történeti tudományok, az Esztergomban található gyűjtemények feldolgozására és bemutatására.

Amint azt Erdő Péter bíboros, a folyóirat új folyamának Beköszöntőjében írja, a kiadvány újraindításával az alapító szándékának megfelelően tudományos kutatásoknak kívánunk fórumot teremteni. A folyamatosság jelzi a most megjelent kiadvány számozása is: I.(XLIII.) évfolyam I. szám.

„Küldetésünk az, hogy az Egyház kulturális kincsét, valamint a teológiaiánkat, a keresztény pedagógiánkat az értekeit is megosszuk a Kárpát-medence olvasóközönségével, hiszen olyan történelmi értékek és örök-

Folytatás a 8. oldalon

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

München

Keresztelések: *Pelle Isabella*, P. Lajos és Beata kisleánya 2007. február 18-án, *Förstner Maximilian Claudio*, F. Lutz és Melinda kisfia 2007. február 25-én, *Savio Bianca*, S. Miodrag és Brigitta kisleánya 2007. február 25-én, *Goncalves Beatrix*, G. de Almeida Filipe és Brigitta kisleánya 2007. február 25-én, *Nezezon Lorena*, N. Levente és Enikő kisleánya 2007. március 18-án valamint *Warne Raphael Andreas*, W. Jason és Erika kisfia 2007. április 9-én a müncheni Damenstift-templomban részvéltek a keresztelés szentségében.

Házasság: *Lepar Oliver és Kapocs Beata* 2007. április 15-én kötötték házasságot a müncheni Damenstift-templomban. Gratulálunk!

Halottak: *Farkas László*, 96 éves korában halt meg, temetése január 29-én a müncheni Ostfriedhofban, *Illényi György*, 67 éves korában hunyt el, temetése február 14-én a müncheni Ostfriedhofban volt, valamint *Luschies Mária*, 84 éves korában hunyt el, temetése 2007. február 26-án szintén a müncheni Ostfriedhofban volt. Nyugodjanak békében!

+ BOGNÁR VILMOS 1938-2007

Bognár Vilmos 1938. január 7-én született Tóvároson. Általános iskolai tanulmányait a tatai II. sz. iskolában végezte (1944-1952), majd a tatai gimnáziumban tanult 1952-1956 között. A győri egyházmegye Hittudományi Főiskoláján tanult teológiát 1956-1962 között. 1962. június 17-én szentelte őt pappá Győrben Papp Kálmán püspök.

Papi szolgálatát mint káplán a győri egyházmegyében végezte: Halászbán, Szőnyben, Hegyeshalom, Beleden, Rabapatónán, Oroslányban. Plébános volt Várbalogon 1971-1984 között. 1984-ben elhagyta Magyarországot és először kisegítő lelkész volt Pressauban (1984-1986), majd a gurki egyházmegyében magyar lelkésznek nevezték ki. Az egézs Karintia magyar lelkészéget rábízták, Spittal a. d. Drau-ban lakott, de főképpen Klagenfurtban működött, kisegített Villachban és Salzburgban is. A *Klagenfurti Levél* útján kereste fel a szétszórta magyarokat.

1997-ben hazatért Magyarországra és a győri egyházmegyében szolgált. Hosszabb betegsége után halt meg 2007. március 9-én.

+ P. GALAMBOS IRÉNEUSZ FERENC OSB 1920-2007

Galambos Ferenc 1920. október 21-én született Budapesten. Elemi iskoláit Budapesten és Bécsben végezte, a gimnáziumot pedig Budapesten. 1938-ban belépett a bencés rendbe és 1938-1944 között Pannonnalman teológiai absolutoriumot szerzett. 1944. május 21-én szentelte őt pappá Angelo Rotta pápai nuncius Pannonnalman. 1939-1944 között a budapesti egyetemen magyar-német szakból tanári oklevelet szerzett. Utána hazgondnok és tanár volt Budapesten (1944-1945), majd Csepelen (1945-1948). 1949-ben Adonyban lett segédlelkész, majd plébános-helyettes (1948-1951). 1951-1954 között a Hittudományi Akadémián teológiából doktorált, majd magyar-német szakos tanár lett a győri bencés gimnáziumban (1953-1956).

1956-ban Ausztriába menekült, ahol Traiskirchen-ben a magyar menekültek tábori lelkésze volt, de 1957-ben kinevezték a Burg Kastl-ban felállított magyar gimnázium igazgatójává, ahol 1968-ig tevékenykedett. 1968-ban az USA-ban és Kanadában volt tanulmányi úton. 1969-1980-ban Felső-lövön (Oberrhein, Ausztria) volt gimnáziumi tanár és lelkész, majd 1980-1986 között Oberwart-on, de közben 1977-től Alsóőrön (Unterwart, Burgenland) lett magyar plébános. 1981-1985 között hittant tanított Felső-őrön, és vezette az Őrségi Magyar Intézetet, valamint szerkesztette az *Őrség* című lapot.

Sokfelé tartott előadásokat: Burgenlandban, Magyarországon, Szlovéniában, Szlovákiában és Erdélyben. Énekpart, népi táncsoportot, citeragyűjtést, színjátékszínházat szervezett Burgenlandban. 2002-ben nyugdíjasként hazatért Pannomalhárra és ott halt meg 2007. április 2-án.

Miklós-házy Attila ny. püspök

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkesítő telefon-számát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtálálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virág József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, Ealing, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/88566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com
Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove.

ÉSZAK-ANGLIA:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: **Rochdale**, Wolverhampton, Bradford, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécsújtóhely (Familien-Kirche); Bécs, vasárnapként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at <http://www.katolikus.at>

Pázmány, Msgr. Dr. Csordás Érs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart, Tel.: 0043-33/527 108. E-Mail: Kersztfalvi@freemai.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnapként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnapként 10.45-kor.

Grác: Ft. Fodor János lelkész, Ugr. Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise vasárnapként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum, Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (fax), E-Mail: ernest.szabo@dioezese-linz.at Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Simon Attila káplán, Tel.: 0043-676/877 27 345, E-Mail: simonatti@freemai.hu Szentmise minden hónap 4. vasárnapján 11.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waagasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Schwarz Mária, Tel.: 0043-662/820 139.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL. Tel.: 0032-2/64 96 188.

Lige/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amunier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivétel. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel./fax: 0033-1/42 086170.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-Les-Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Türos Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zibelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-170/77 18 529.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye németburgi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, Tel.: 0049-911/507 57 96.

Essen-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 80 60.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Heidelberg, Baden Baden. Erd. Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe, Tel./Fax: 0049-721/ 687215.

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Köln-i Főegyházmegye és Aachen: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thielboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

Költöztes és áruszállítás Magyarországra is, egy nemzetközi költöztes vállalatot keresztül, elfogadható áron. T.: 0049-(0)7034/270 342.

Budaörsön eladó: 590 m² építőtelek, csendes utcában, központban, bekötve. T.: 0036-70/55 63 385 vagy 0049-(0)221/76 53 99, e-mail: frommerfoszler@msn.com

Hévízen (temető), gyönyörű helyen, apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83/34 10 63.
Magyar ingatlanok közvetítése. T.: 0036-30/66 76 455

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakótérrel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, mellékhely. M1 autópályára közel. Ár: 55.000 EUR. Tel.: 0033-1/3469 6008.

Ápolást, házvezetést vállal egy magyar, intelligens, 54 éves nő. Tel.: 0036-20/372 91 09.
Karcsú, sportosan elegáns, igényes, 55 éves, Dél-Németországban élő özvegy nő, keresi korhoz illő, őszinte kapcsolatra vágyó, intelligens társát. Jellege: „tavasz”.

Plebános ajánlja nyaralóját a Balatonon. Tel.: 0036-88/224 091, mod@somlo.hu

Teljeskörű sírgondozás Magyarországon. Sírok gondozása, rendbetétele, virág kiszállítás temetésre, évfordulóra. Virágkiállítás, működtetés. Tel.: 0036-30/635 23 19 - www.gravcare.hu - info@gravcare.hu

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11., minden hé 1., 3., 5. vasárnap 16 órakor; 2. és 4. vasárnap 11 órakor. Tel.: 089/601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelweg 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel.: 0049-251/32 65 01.

Passau-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Erd. Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Teutgart-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Esslingen, Württemberg, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190 E-Mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgmstgt.de www.ukgm-stgt.de

Würzburg-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43.

NORVÉGIÁ: P. Teres Ágoston SJ, Munke-rudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). Tel./fax.: 0047/22744 124.

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620. Misézó helyek: Róma - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszónya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. Milánó - minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József Sch.P. Tel.: 0039-347/344 55 38, E-Mail: jruppert@calasanz.net

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-1/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld, Basel.

Frébourg: Ft. Poppa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). Misézó helyek: **Genf:** Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; **Lausanne:** Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; **Bern:** Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch <http://www.katolikus.ch> □

HIRDETÉSEK

85 éves német férfi, magyar nőt keres (60), aki német állampolgár és jogositvánnyal rendelkezik, házasság céljából (elgondozásra). T.: 07777/298.

Szilvásváradon betegség miatt építési telek 2100 m², szép fekvésű belterületen eladó. Érdeklődni: 0049-(0)211/70 17 64, esti órákban.

42 éves, Ruhr-vidéken élő, kedves hölgy komoly szándékkal megismerkedne 36-46 éves szabad férffel. Tel.: 0208/444 28 76 v. SMS: 01748207887.

HАЗATELEPÜLŐKNEK RITKA LEHETŐSÉG
A Bpesti Gellért szállónál prima helyen és közlekedéssel, modern fűtési rendszerrel IV - em - i (lift) 60 m² örök lakás (logg, 2sz, gard, fű, ko, ét, wc) **CSAK** telj. új bútorttal és összes ház. felszereléssel együtt eladó. Rögötn is megvehető és beköltözhető, minden szükséges van, „bele lehet azonnal ülni a kácsba”. Ápolásra utalt vagy mozg. korl. személy(ek)-nek is kitűnő. Tárgy. alap: 90 e. EUR vagy 22,5 mil. Ft. Tel.: H-0036-20/258 53 51, vagy D-0049(Mű)89/76 75 53 13, csak késő este.

Idősek Otthona és Hotel „Életöröm” H-8200 Veszprém, Sölyi u. 20 Szeretetteljes gondoskodás, magas kvalifikált személyzet által, kényelmes apartmanok, teljes körű ellátás.
Látogasson el hozzánk 2 hetes próbálkhatásra (29 EUR/fő/nap) és ha tetszik az intézmény, maradjon örökre.
Információ: Gyimesi Zoltán Tel: 0036-88/444 337, Fax: 0036-88/688 189 E-mail: gyimesi.zoltan@eletorom.hu www.eletorom.hu

Házvezetői, betegápoló munkát vállal 52 éves, leinformálható magyar nő. T.: 0036-30/58 60 958.

Kövágóörön, a Káli medence természetvédelmi területen, eladó egy stílusosan renovált nagy parasztház kertet és 4 komfortos apartmannal. A házhoz tartozik egy utcáról nyíló borozó. Balaton/Révfülöp és különböző sportlehetőségek a közvetlen közelben. Irányár: Sfr. 275.000/Euro 167.000. Érdeklődni lehet: 0041/44 7107675 és 0041/79 3702984, v. „balatonhaus.com” alatt.

Kedvelt magyar étterem eladó a Keleti-tengernél, lakással, kertet. Jellege: „20 év”.

Nemdohányzó (60/178) melegsívű, vidám, optimista, Berlinben élő férfi, komoly szándékkal keresi egy karcsú hölgy ismeretségét. Jellege: „Megtértes, szeretet”.

Bényén, a Ferihegyi repülőtértől 20 perce, 2002-ben épült, nagyon jó beosztású családi ház eladó. 110 m² lakóter és 30 m² garázs egybeépítve, 3 szoba, amerikai konyháss nappali, fürdőszoba sarokkal, WC, kamra. A falu legszebb részén fekvő ház közelében horgászó, golfpálya, borászat található, valamint házi készítésű tejtermékek, tojás is kapható. Erd. 0036-30/99 21 340, szelez@freemail.hu

58 éves özvegy hölgy, komoly szándékkal keresi egy nemdohányzó, nem iszákos, utazást, táncot szerető férfi (60-65) ismeretségét. Jellege: „latzani”.

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (missziókkal) rendezni! Csak a kiadói hivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.
A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró, házassági, általános hirdetések betűnként: 0,10 €
„Jelleg” - postaköltség: 5,00
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként: 0,20
Nagybetűs kör betűnként: 0,40
Egyszerű, 1 „pontos” keret: 10,00
Kéthasabos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kivágásokat esetenként árazunk.
Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egyszeri hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!
A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!
A hirdetések szövegét, stílusát és szerkesztőség nem felel!

MAGYAR...

Folytatás a 7. oldalról

ség birtokában vagyunk, amelyek nem csak büszkeséget, de vagy terhet és szellemi kihívást is jelentenek a számunkra. Ennek az örökségnek a megismertetése és értő feldolgozása hozzásegít bennünket, hogy valóban megszire ellássunk arról a magyar Sion-hegyről, valóban közös történelmünk rajzolódjék ki a maga reális igazságában itt, a Kárpát-medencében és azon túl, hogy ez a közös igazság közelebb hozza egymáshoz a különböző népeket, közelebb hozza egymáshoz a magyar társadalom tagjait is, és főleg a múlt igazságát és valóságát minden tanulságával és értékével együtt feltárja, elevegné tegye a mai magyar katolikus közösség és a mai társadalom számára.” – fogalmaz a bitoros.

A folyóirat teret ad a történeti tudományoknak, a művészettörténetnek, a teológiának, a filozófiának, az egyházzolgának és a keresztény pedagógiának, vagyis az esztergomi Hittudományi Főiskolán, a Vitéz János Tanítóképző Főiskolán, valamint a Szent Adalbert Közép-Európa Kutatócsoport keretében művelt tudományoknak.

Ahogy a régi Magyar Sion az egész régió természetes közösségének, különösen a szlovák katolikus művelődésnek a fóruma is volt, így a mai periodika szlovák és angol nyelvű tartalomjegyzéke, a szerkesztői közösség szlovák tagjai (Peter Blaho rektor, Ivan Chalupský professzor) is kifejezik, hogy az esztergomi kutatási, oktatási és lelkeségi központ a nemzetközi tudományos világ és a régió számára is értéket jelent.

A félévente megjelenő kiadvány a Remény Kiadónál rendelhető meg (Žiacka 4, 82106 Bratislava).

A folyóirat új számával egy időben látott napvilágot a Magyar Sion és az Új Magyar Sion (1863-1904) repertórium, mely nagy segítségét nyújthat a magyar egyháztörténelmi adatok és okmányok e „válságos kincsestárának” kutatásában. MKPK

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 85
E-mail: eletuenk@gmx.de

Felolós kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Gyözö,
Szamosi József és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 85
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,— €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USS 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az ÉletüNKet a helyi magyar lelkesítők tesztelik, 6k kiadók a helyi, náluk is kell előfizetni! Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1,50 €
Előfizetési ár egy évre 15,- €
Tengerentúrra USS 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”

Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0600 6508 03
BIC PBNKDEFF

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHÖZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.